

ПРЕГЛЕД ОПШТЕ КЊИЖЕВНОСТИ 2

(средњи век, хуманизам и ренесанса, барок, класицизам, просветитељство и сентиментализам)

(за групе 01 и 05 – обавезни предмет; за остале студијске групе у оквиру ЈКК – изборни предмет)

Проф. др Оливера Жижовић

ПРИМАРНА ЛИТЕРАТУРА

Средњи век:

Данте, *Комедија* („Пакао“) (избор: I-V; X, XIX, XXXIII, XXIV)

Хуманизам и ренесанса:

Петрарка, *Канцонијер* (песме 1, 3, 35, 61, 90, 134, 234, 250, 271, 302)

Бокачо, *Декамерон* (Увод, Увод у IV дан, и пет прича по избору, најбоље из различитих дана; нпр: I, 1, 2; III, 9, 10; III, 2; IV, 1, 2, 5; V, 2, 4; VII, 3, 4, 9; VIII, 8, 10)

Рабле, *Гаргантуа и Пантагруел* (први део, то јест прве три књиге; без четврте и пете)

Сервантес, *Дон Кихот* (први део)

Шекспир, *Хамлет*, *Краљ Лир*, *Бура*

Барок

Калдерон, *Живот је сан*

Класицизам:

Расин, *Федра*

Молијер, *Тврдица*

Никола Боало, *Песничка уметност*

Просветитељство:

Волтер, *Кандид*

Роман 18. века:

Лоренс Стерн, *Тристрам Шенди*

СЕКУНДАРНА ЛИТЕРАТУРА

1) Франческо де Санктис, *Повијест талијанске књижевности*, Београд 1960. (Данте, Петрарка, Бокачо)

2) Франческо де Санктис, *Критички есеји*, Београд 1960. (Данте, Петрарка)

3) Ђулио Ферони, *Историја италијанске књижевности*, Подгорица, 2005. (Данте, Петрарка, Бокачо)

4) *Француска књижевност*, Сарајево-Београд, 1978. (Расин, Молијер, Волтер)

5) Џералд Бренан, *Шпанска књижевност*, Београд, 1970. (Сервантес, Калдерон)

6) *Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури*, група аутора, Нови Сад, 2011. (хуманизам, барок, класицизам, просветитељство, сентиментализам)

7) Јелеазар Мелетински, *Историјска поетика новеле*, Нови Сад, 1996. (Бокачо)

8) Снежана Милинковић, *Декамерон – књига о љубави*, Београд, 2011.

9) Михаил Бахтин, *Стваралаштво Франсоа Раблеа и народна култура средњег века и ренесансе*, Београд, 1978.

10) Веселин Костић, *Стваралаштво Вијема Шекспира 1 и 2*, Београд, 1994.

11) Зорица Бечановић-Николић, *У трагању за Шекспиром*, Београд, 2013.

- 12) Веселин Костић, *Хамлет: портрет књижевног дела*, Београд, 1982.
- 13) Љиљана Павловић Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002.
- 14) Јасна Стојановић, *Шпанско позориште барока*, Београд, 2009. (Калдерон)
- 15) Јован Христић, *Студије о драми*, Београд, 1986. (Шекспиров *Хамлет*, Расин)
- 16) Слободан Витановић, *Поетика Николе Боалоа и француски класицизам*, Београд, 1971.
- 17) *Теорија трагедије*, (прир. Зоран Стојановић), Београд, 1984. (Шекспир, Расин)
- 18) Душан Милачић, *Вечни Молијер*, Београд, 1973. (поглавља: *Тврдица*, „Општи поглед“)
- 19) Мирослав Бекер, *Роман 18. стољећа*, Загреб, 2002. (Стерн, Волтер)
- 20) Виктор Шкловски, „Развијање сужеа: Како је направљен *Дон Кихот*“; „Стернов *Тристрам Шенди* и теорија романа“, у: *Ускрснуће ријечи*, Загреб, 1969.
- 21) Вејн Бут, *Реторика прозе*, (Стернов *Тристрам Шенди*), Београд, 1976.
- 22) Жан Старобински, „Волтерова двоцевка: О филозофском стилу *Кандида*“, у: *Од бољке и лек: критика и оправдање притворности у веку просвећености*, Сремски Карловци–Нови Сад, 2014.
- 23) Ерих Ауербах, *Mimesis*, Београд, 1968. (Данте, Бокачо, Рабле, Шекспир, Сервантес, Волтер, Калдерон...)

ДОДАТНА ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА

- 1) Ернст Роберт Курцијус, *Европска књижевност и латински средњи век*, Београд, 1996.
- 2) Јохан Хојзинга, *Јесен средњег века* (више издања)
- 3) Суходолски, *Модерна филозофија човека*, Београд, 1972. (Петрарка, Бокачо, Рабле, Шекспир, Сервантес)
- 4) Франо Чале, „Увод у Дантеа“, у: Данте Алигијери (Alighieri), *Дјела I*, Загреб, 1976.
- 5) Франо Чале, *Петрарка и петраркизам*, Загреб, 1971.
- 6) Франо Чале и Мате Зорић, „Увод у Бокача“, у: Ђовани Бокачо (Giovanni Boccaccio), *Дјела*, Загреб, 1981.
- 7) Мирослав Пантић, *Хуманизам и ренесанса*, Цетиње, 1967.
- 8) Темат о Дон Кихоту, *Трећи програм*, пролеће 2013, бр. 158 //доступно у е-форми:
http://www.radiobeograd.rs/index.php?option=com_content&task=category§ionid=11&id=29
- 9) Никола Милошевић, „Дон Кихот и нихилизам“, у: *Антрополошки есеји* (више издања).
- 10) Јован Христић, *О трагедији*, Београд, 1998.
- 11) Артуто Серано Плаха, *Сервантесов магични реализам*, Сремски Карловци, Нови Сад, 2011.
- 12) Френсис Фергасон, *Појам позоришта*, Београд, 1979. (Шекспиров *Хамлет*)
- 13) Лав Вигоцки, „Трагедија о Хамлету, данском краљевићу“ (VIII поглавље и Прилог), у: *Психологија уметности*, Београд, 1975.
- 14) Јан Кот, *Шекспир наш савременик*, Београд, 1963.
- 15) Хуго Клајн, *Шекспир и човештво*, Београд, 1964.

Структура бодова

Активност на часу: 0-30.

Испитни тест: 0-70.

Испит се полаже писмено, у виду теста.

Уз познавање основних одлика епоха и карактеристика књижевних родова и врста које у њима доминирају, очекује се познавање основних одлика стваралаштва аутора из примарне литературе и доминантни књижевно-уметнички поступци које дати аутор користи у свом стваралаштву.

Општа питања за свако дело: познавање композиције и садржаја дела (фабуле, тема, мотива, ликова, симбола); препознавање ком аутору и делу припада цитирани одломак; познавање историјске позадине дела и књижевно-историјских околности настанка дела

(када су оне значајне за разумевање и тумачење), познавање друштвених, религиозних и филозофских околности (уколико их има, а важне су за разумевање дела); интерпретација дела; значај дела и његов утицај у контексту опште књижевности.

Пример испитног теста

1. Навести наслове четири велике Шекспирове трагедије.
2. Навести главне ауторе француског класицизма.
3. Навести аутора и наслов дела из ког је дати одломак? Ко га изговара?

*Моја повученост којом занемарих
Земаљске тежње и предадох се сав
Богаћењу ума тајном науком,
Коју народ не зна да схвати ни цени,
Пробудила је у неверном ми брату
Злу природу, те моје поверење,
К'о добар отац, изазва у њему
Супротност своју — велико неверство
Које, к'о и моје поверење, беше
Безгранично...*

4. Шта је то *просветитељство*? У ком веку се јавља? За које земље и ауторе се везује?
5. Укратко предочити садржај епизоде са Франческом и Паолом у Дантеовој *Божанственој комедији*.
6. Шта је то Телемска опатија? У ком делу се јавља и ко је аутор тог дела?
7. Зашто је Дон Кихот, током историје тумачења Сервантесовог романа, некада схватан као наглашено позитиван, а некада као негативан јунак? Навести по један пример који иде у прилог ова два, опречна приступа.
8. Навести у краћим цртама *садржај* и *функцију* сцене „мишоловке“ у Шекспировом *Хамлету*.
9. На које је све начине тематизован однос *судбине* и *слободе* у Калдероновој драми *Живот је сан*?
10. Који лик је носилац идеје оптимизма у Волтеровом *Кандиду*? Дати у краћим цртама његов портрет и судбину.